

DOSTA JE BILO OBI

Novi zakon o zaštiti od nasilja

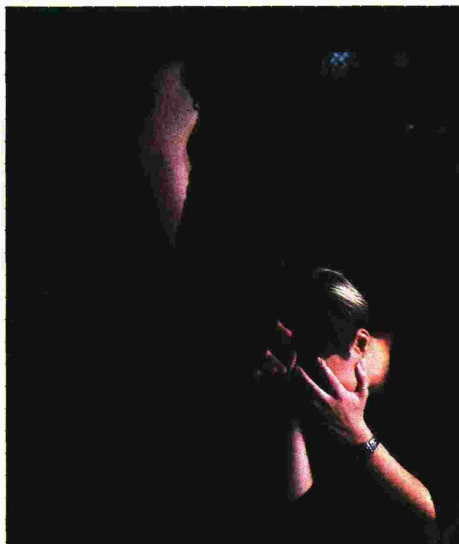
Nasilnika će obitelji i od i prije sudsk

Dijana PAVLOVIĆ

U 2014. zabilježeno je ukupno 1107 kaznenih djela s elementima nasilja u obitelji

Novim Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji koji je Vlada prošloga tjedna uputila u Sabor, Hrvatska bi prvi put trebala dobiti katalog prava žrtava.

Prema njemu, žrtve obiteljskog nasilja imat će pravo na pristup službama za potporu, pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama nasilja u obitelji. Osvariti će i pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde, pravo na zaštitu dostojanstva tijekom svjedočenja te pravo na pratnju osobe od povjerenja pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje. Žrtve će na vlastiti zahtjev i bez nepotrebne odgode morati biti obaviještene o ukidanju za državanja ili bijegu okrivljenika te stavljanju izvan snage odluke o izricanju zaštitnih mjera i ukidanju mjera opreza koje su određene radi njezine zaštite. Imat će i pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost bliskih osoba te pravo zahtijevati isključenje javnosti u sudskom postupku, pravo na opunomoćenika u postupku, pravo obavještanja o poduzetim radnjama povodom njezine prijave i o ishodu postupka. U katalogu stoji i pravo žrtve da bude ispitana bez neopravdane odgode nakon podnošenja prijave, moći će zahtijevati da bude ispitana u postupku pred sudom te pravo da se daljnja ispitivanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe prekršajnog postupka. Na policiji će žrtve smjeti tražiti da ih ispita osoba istog spola, imat će pravo na izbjegavanje kontakta s počiniteljem prije i tijekom postupka, kada su za to osigurani uvjeti, pravo na policijsku zaštitu i osiguranje radi neometanog uzimanja osobnih stvari prili-

kom napuštanja zajedničkog kućanstva...

Udaljavanje iz obitelji

Novi Zakon o zaštiti od obiteljskog nasilja predviđa i udaljavanje nasilnika iz obitelji i prije pokretanja sudskog postupka. Kako je, predstavljajući prijedlog zakona, pojasnio Orsat Miljenić, ministar pravosuđa, određene novine unesene su u odredbe o zaštitnim mjerama kako bi se one osuvremenile i uskladile s potrebama zaštite žrtava, te kako bi ovaj zakon bio usklađen s Prekršajnim zakonom.

- Uveli smo i puno širu mogućnost udaljenja nasilnika iz obitelji i prije pokretanja sudskog postupka, a obvezno je i saslušanje žrtve - izdvojio je ministar te zaključio: "Mi kao društvo moramo djelovati preventivno, djecu odgajati da ne budu nasilnici, a nasilje kao takvo osuđivati."

Na upit kako će se u praksi odvijati mjera udaljanja iz obitelji, Miljenić je odgovorio: "Vrlo jednostavno. U ovom trenutku, ako ste vi nasilni prema meni, a živimo zajedno, policija vas odvede kod suca i on vas može odmah udaljiti."

Ministar je istaknuo da se svi ljudi koji na tome rade trebaju više educirati i da treba stvarati drukčije okruženje, pojasnivši da se to posebno odnosi na male sredine gdje se svi međusobno poznaju. Kako stoji u prijedlogu zakona, nadležna tijela imat će obvezu *obzirno postupati* prema žrtvi nasilja, poučiti je o njenim pravima na njoj razumljiv način, uvjeriti se da je pouku o pravima žrtva razumjela... Posebna su prava propisana u odnosu na dijete žrtvu nasilja u obitelji, s obzirom na to da se radi o posebno ranjivoj kategoriji. Definicija nasilja u obitelji izmijenjena je u odnosu na važeći zakon, prvenstveno imajući u vidu kako je nužno osigurati da ne bude preklapanja između prekršaja propisanih ovim zakonom, s jedne, i kaznenog djela nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela počinjenih na štetu bliske osobe propisanih Kaznenim zakonom, s druge strane.

14.874 prijavljenih

Kako stoji u izvješću pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2014. godinu, zbog

TELSKOG NASILJA

i obitelji upućen je u Sabor

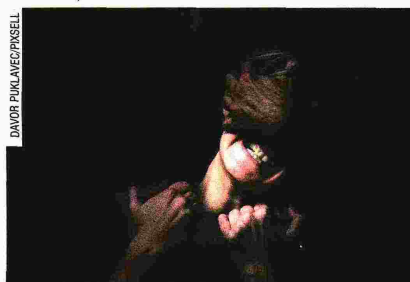
se moći iz žrtve udaljiti og postupka

DAVOR PUKLANEC/PRISELL

BOLJA ZAŠTITA ŽRTAVA U CIJELOJ EUROPSKOJ UNIJI

Kako je početkom ove godine objavilo Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj, od 11. siječnja žrtvama nasilja, pogotovo onima koje su pretrpjele obiteljsko nasilje ili uhođenja, jamčit će se bolja zaštita u svim državama članicama EU-a. Novim je pravilima utvrđeno da će se sudske zabrane, zaštita i nalozi izdani u jednoj državi članici sada brzo i jednostavno priznati diljem EU-a preko jednostavne potvrde. Procjenjuje se da je u EU-u svaka peta žena suočena s nasiljem u određenom trenutku života.

DAVOR PUKLANEC/PRISELL

prekršaja počinjenog nasiljem u obitelji, policija je prekršajno prijavila 14.874 osobe. Među njima bilo je 11.655 muškaraca i 3219 žena. Počinitelji nasilničkog ponašanja u obitelji bili su u 3509 slučajeva suprug nad suprugom, a u 811 slučajeva supruga nad suprugom, u 987 slučajeva izvanbračni partner, a u 221 slučaju izvanbračna partnerica, u 524 slučaja bivši partner, a u 133 slučaja bivša partnerica, u 703 slučaja otac nad punoljetnim sinom, a u 868 slučajeva otac nad maloljetnim sinom, u 1253 slučaja otac nad punoljetnom kćerkom, u 39 slučajeva otac nad maloljetnom kćerkom, u 1361 slučaju punoljetni sin nad majkom, a u 932 slučaja nad ocem.

Zabilježen je pad broja prekršajnih djela obiteljskog nasilja za desetak posto, no zato zabrinjava porast broja kaznenih djela s elementima nasilja u obitelji, kao i rast broja žrtava. U 2014. zabilježeno je ukupno 1107 kaznenih djela s elementima nasilja u obitelji u kojima je stradalo 1155 žrtava od kojih su 328 muškarci (28%), a 827 žene (72%). U odnosu na 2013., ukupan broj žrtava ovih kaznenih djela po-

3509

puta prošle godine prijavljeni zlostavljač bio je suprug nad suprugom

811

slučajeva zlostavljanja od strane supruge prijavili su muškarci 2014. godine

NASILJE U OBITELJI JE:

- tjelesno nasilje
- tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci u odgojne svrhe
- psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznemirjenost
- spolno uznemiravanje
- ekonomsko nasilje

rastao je za 23,9 posto. Pravobraniteljicu brine ta brutalizacija obiteljskog nasilja koja može prouzročiti i najtragičniju posljedicu – ubojstvo bliske osobe. Naime, kaznena djela poput ozljede, prijetnje i spolnog odnošaja bez pristanka čine većinu od

ZAKAZAO JE CIJELI SUSTAV PREVENCIJE I KAZNJAVANJA

Kako je u svom izvješću za 2014. godinu istaknula pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, nakon analize postupanja nadležnih tijela za ukupno tri ubojstva u toj godini koja su bila posljedica obiteljskog nasilja, kod sva tri je zakazao sustav prevencije ili sankcije. "Dakle, nadležni centri za socijalnu skrb, policija i pravosuđe, svaki u svojoj domeni, nisu u određenom ključnom trenutku prepoznali opasnost te poduzeli djelotvorne mjere zaštite žrtve iz svoje nadležnosti", ističe se u izvješću.

ukupnog broja počinjenih kaznenih djela s muškarcima kao počiniteljima u 94 posto slučajeva.

Međutim, i dalje je veliki problem hrvatskog društva što žrtve u određenoj mjeri ova prekršajna i kaznena djela toleriraju i ne prijavljuju ih. ■